

18 czerwca 1792

Bitwa pod Zieleńcami

27 kwietnia 1792 r. w Petersburgu polscy magnaci, przywódcy stronnictwa hetmańskiego w Sejmie Wielkim przeciwni uchwalonej rok wcześniej Konstytucji 3 Maja, Szczesny Potocki, Seweryn Rzewuski i Franciszek Ksawery Branicki, podpisali pod dyktando Rosji akt konfederacji nazwanej potem targowicką – od miejsca jej ujawnienia 14 maja 1792 r. w Targowicy na Ukrainie. Targowiczanie prosili cesarzową Katarzynę II o zbrojną interwencję w obronie „starego ustroju”. Trzy tygodnie później, 18 maja 1792 r., wojska rosyjskie wtargnęły na terytorium Rzeczypospolitej. Zaczęła się trzymiesięczna wojna w obronie Konstytucji 3 Maja i niepodległości Polski.

18 czerwca 1792 r. wojska polskie dowodzone przez księcia Józefa Poniatowskiego zwyciężyły Rosjan w bitwie pod Zieleńcami. Cztery dni po bitwie król Stanisław August Poniatowski ustanowił Order Virtuti Militari (łac. dosł. *cnocie wojskowej*), najwyższe polskie odznaczenie za odwagę i ofiarność na polu bitwy.

Po bitwie pod Zieleńcami 1792 – obraz Wojciecha Kossaka.

Kościuszko wraz z księciem Józefem Poniatowskim odbierają defiladę wojsk polskich z jeńcami, po pobiciu wojsk rosyjskich.

**Bohaterowie wojny z Rosją w 1792 r. w obronie Konstytucji 3 Maja,
pierwsi odznaczeni Orderem Virtuti Militari**

Książę Józef Poniatowski
(portret pędzla Józefa Grassi – ok. 1810 r.)

Tadeusz Kościuszko
(portret namalowany przez
Marcina Jabłońskiego w 1827 r.)

Źródło ilustracji: Wikimedia Commons

Opracowała Elżbieta Łukaszewska